

Okul Öncesi Öğretmen Yetiştirme Programı Hakkında Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Çavuş ŞAHİN¹, Osman Yılmaz KARTAL², Aylin İMAMOĞLU³

ÖZ

Araştırmanın amacı Okul Öncesi Öğretmeni adaylarının Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştirme Programı hakkındaki değerlendirmelerini ortaya koymaktır. Araştırma betimsel türde nitel bir çalışmadır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış ve yönlendirici olmayan görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği okuyan 30 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının, Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştirme Programı hakkında görüşleri alınmıştır. Alınan cevaplara göre, lisans programında önemli değişiklikler yapılması ve programın etkililiği sürekli ölçülmesi gerekmektedir. Hâlihazırda okutulan bazı derslerin içerik ve öğretim yöntemleri geliştirilmeli ve bunlar yapılırken öğretmen adaylarının ihtiyaçları da dikkate alınmalıdır.

Anahtar kelimeler: Okul öncesi öğretmen yetiştirme programı, öğretmen adayı, meslek bilgisi-alan eğitimi-genel kültür dersleri

The Opinions of Pre-School Teacher Candidates about Pre-School Teacher Education Program

ABSTRACT

The purpose of the study is to investigate the pre-school teacher candidates' opinions about the pre-school teacher education program. The opinion of pre-school teacher candidates about Pre-School Education Undergraduate Program, their suggestions about the efficiency and the performance of the program, and their course suggestions were revealed in the study. The study is a descriptive study. While collecting data semi constructed and nondirective interview technique was used. The study was conducted with 30 pre-school teacher candidates who are student at Çanakkale Onsekiz Mart University during the academic year of 2011-2012. Pre-school teacher training program should be reconsidered and Core Courses, Major Area Courses and General Cultural Courses should be arranged to be more effective and functional. It should be useful to update the program to be applied through the requirements and environmental and technological demands of pre-school students. The content of the program should be determined considering teacher candidates' proficiencies who are going to be pre-school teachers.

Keywords: Pre-school teacher education program, teacher candidate, core courses, major area courses and general cultural courses

¹ Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, csahin25240@yahoo.com

² Arş. Gör. Osman Yılmaz KARTAL, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, oykartal79@yahoo.com

³ Aylin İMAMOĞLU (Yüksek Lisans Öğr), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, anelya_a_i@hotmail.com

GİRİŞ

Eğitim sistemlerinin temel amacı o ülkenin nitelikli insan gücünü yetiştirmek ve yurttaşlarına vatandaşlık eğitimini vermektir. Bunu gerçekleştirebilmek için her eğitim sistemi, yetiştireceği insan modelini, sahip olduğu eğitim felsefesi ve insan gücü politikası ışığında saptayarak eğitim etkinliklerini bu amaca göre düzenlemektedir (Karagözoğlu, 2003). Ülkelerin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumdaki huzur ve barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, toplumun kültürel değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında öğretmenler başrolü oynamaktadır. Bilimsel düşüncenin ve buna dayalı yaşam biçiminin topluma yerleşmesi ve gelişmesi evrensel değerlere sahip öğretmen yetiştirme sistemi ile sağlanabilmektedir (Küçüköğlü ve Kızıldaş, 2012). Bu ideallere ulaşabilmek için de öncelikle öğretmenlerin bazı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Öğretmenlerin öğrencileri üzerinde olumlu etkiler yaratabilmesi, onlara gerekli bilgiler sunabilmesi ve kişiliklerine olumlu katkılar sağlayabilmesi için bu öğretmenlerin kendilerini geliştirecekleri iyi yapılandırılmış öğretmen yetiştirme programlarına ihtiyaç vardır.

Okul öncesi eğitim, çocuğun ilköğretime başlayıncaya kadar tüm yaşantıları içeren bir etkileşim sürecidir (Oktay, 2007) Bu dönem, çocuklarının bilişsel özelliklerine ve gelişimsel düzeylerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanaklarını sağlayan; onların tüm gelişimlerini toplumun kültürel değerleri ve özellikleri doğrultusunda, en iyi biçimde yönlendiren bir eğitim sürecidir (Oğuzkan ve Gürel, 1996) ve çocuğu okula hazırlamada en önemli unsurdur (Zembat, 2007). Okul öncesi eğitim, eğitim kademeleri dikkate alındığında, en alt kademe gibi görünse de önemi ve katkısı dikkate alındığında birinci derecede öneme sahip bir eğitim kademesidir. İnsan yaşamının en değerli ve kritik yılları okul öncesi döneme rastlamaktadır (Dalbudak, 2006). Okul öncesi eğitim alan çocukların anaokulunda bu eğitimi almayan çocuklara göre daha başarılı olduğu kabul edilmektedir. Erken çocukluk eğitimine katılım anaokulundan çok daha uzun süreli akademik ve sosyal yararlar da sağlamaktadır (Espinoza, 2002).

Okul öncesi dönem diğer yaşam dönemleri ile karşılaştırıldığında gelişimin farklı yönlerinin birbirleriyle ilişkisinin en fazla olduğu dönem olduğu görülmektedir. Bu yıllar çocuk gelişiminde kritik yıllardır. Bu yıllarda temeli atılan bedensel gelişimi, psiko sosyal gelişim, kişilik gelişimi ve dil gelişimi planlı bir biçimde desteklenmediği takdirde çocuğun ileriki yaşamında geri dönülemez hasarlar bırakabilmektedir. Araştırmalar, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların yetişkinlikte, bireyin kişilik yapısını, tavır, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını büyük ölçüde biçimlendirdiğini ortaya koymaktadır (Oktay,1999). Okul öncesi eğitim; duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebilen, araştırmacı, meraklı, girişimci, karşılaştığı problemlere çözümler ve alternatifler üretebilen, kendi kendine karar verebilen, kendi haklarına ve başkalarının haklarına saygılı, sahip olduğu potansiyeli maksimum düzeyde ve yeteneklerini en iyi şekilde

kullanabilen, kendi kendini denetleyebilen bireyler yetiştirebilmeyi hedeflemektedir (Unutkan, 2006).

Çocuklara, okul öncesi eğitim döneminde belli yaşantıları kazandırmak ve gelişimlerini desteklemek için gerekli eğitim, evde ebeveynler, okul öncesi eğitim kurumlarında ise öğretmenler tarafından verilmektedir (Yapıcı ve Ulu, 2010). Okul öncesi dönemdeki çocuğa ihtiyacı olan bilgi ve beceriyi edinmeleri için uygun ortamı yaratmak, temel alışkanlıkları kazanmalarına önyak olmak, tüm gelişim alanlarını desteklemek, toplum bilincini oluşturmaları için rehberlik etmek ve değer yargılarını kazanmalarına yardımcı olmak okul öncesi öğretmenlerinin görevleri arasındadır (Kandır, 2005). Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştirme Programı'nın da bu bilgi ve birikimi öğretmen adaylarına sağlayabilmesi için günümüz koşullarına ve teknolojisine uygun, çağdaş, yenilikçi, yapılandırıcı ve dinamik bir programa ihtiyaç vardır. Öğretmenliğin amacı; önceden tanımlanmış, sabit/belirlenmiş uygulamaları iletmek yerine bağlamsal karar verme sürecine dahil olmayı gerektirmektedir (Blank, 2010).

Okul öncesi öğretmeni yetiştiren bölüm programları, Türkiye üniversitelerinin çeşitli fakültelerinde genel kültür dersleri, alan ve alan eğitimi dersleri ve meslek bilgisi dersleri şeklinde gruplandırılmış ve 1998-99 öğretim yılından itibaren Eğitim Fakültelerinin tümünde uygulanacak ortak bir program Yükseköğretim Kurulu tarafından öngörülmüş ve bu uygulama 2006 programı ile yeniden düzenlenmiştir. Tüm öğretmen eğitimi programlarında olduğu gibi okul öncesi öğretmenliğinde de üç boyutun (genel kültür, öğretmenlik meslek bilgisi ve alan bilgi ve becerisi) yer alması kabul görmektedir (Demiral, 1985). Belirtilen üç boyutun programda yer alma oranlarına ilişkin farklı görüşler bulunmaktadır. Küçükahmet (2007)'e göre okul öncesi öğretmenlerinin daha çok genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisine gereksinimleri vardır ve alan bilgisi açısından fazla derinleşmelerine gerek bulunmamaktadır. Öztürk (2008) içerik kategorileri açısından 2006 programını, 1998 programına göre daha uygun görmektedir.

Değişen günümüz teknolojisi ve imkanları, yeni nesillerin yetişmesi ile oluşan çeşitli dinamikler, okul öncesi öğretmen adaylarının alanları ile ilgili gerekli bilgi ve becerileri edinebilecekleri yeni bir programa ya da var olan programın geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Üniversitelerde öğretmen yetiştirmenin nitelik boyutu ihmal edildiği, programlarda alan bilgisi ve genel kültür ders ve içerikleri ön plana çıkarılarak, öğretmenlik formasyonu sağlayan dersler, özellikle uygulamaların etkisiz hale geldiği bilinmektedir (Yapıcı ve Yapıcı, 2004). Aynı zamanda erken çocukluk eğitiminde okuma-yazma çalışmalarının çocukların akademik gelişimlerine büyük katkılar sağladığı kabul edilmektedir. Fakat öğretmen yetiştiren programların bu konuya çok fazla eğilim göstermemektedir. Bu durum yapılacak çalışmaların karmaşıklığından, öğretmen adaylarının neyi nasıl öğrenmeleri gerektiği hakkındaki çalışmaların azlığından kaynaklanmaktadır (Cunningham, Zibulsky ve Callahan, 2009).

Okul Öncesi öğretmen adaylarının Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştirme Programı hakkındaki düşüncelerini ve program ile ilgili önerilerinin alındığı bu çalışmanın yapılabilecek yeni çalışmalar için yönlendirici olacağı, programın geliştirilebilecek yönlerini tespit edildiği ve verilen eğitim kalitesini arttırmaya katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç

Çalışmada, Okul öncesi öğretmeni yetiştirme programının öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Okul öncesi öğretmeni adaylarının görüşlerine göre okul öncesi öğretmeni yetiştirme programının

- a. Meslek Bilgisi dersleri
- b. Alan ve Alan Eğitimi dersleri
- c. Genel Kültür dersleri açısından etkililik düzeyleri nedir?

YÖNTEM

Betimsel türde nitel bir araştırma olan çalışmada görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu tekniğin kullanılmasının nedeni farklı bireylerden sistematik ve karşılaştırılabilir bilgiyi belirli bir forma dayalı bir şekilde elde etmektir. Görüşme formu tekniği, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla hazırlanmaktadır (Patton, 1987). Verilerin toplanmasında yönlendirici olmayan ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu tür görüşme büyük ölçüde açık uçlu sorulara dayanır. Ayrıca, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık, görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır (Yıldırım ve Şimşek 2004).

Çalışma Grubu

Araştırma, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği okuyan 30 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenliği okuyan öğretmen adaylarının 26'sı kadın, 4'ü erkektir. Her bir öğretmen adayı ile gönüllülük esasına dayalı görüşülmüştür. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme alma yöntemine göre belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler yarı yapılandırılmış ve yönlendirici olmayan görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. 30 Okul Öncesi Öğretmen adayı ile yapılan görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Her bir görüşme kayıt cihazına alınarak yaklaşık yirmi dakikalık bir zaman diliminde tek oturumda bitirilmiştir. Görüşmeler, öğretmen adayların kendilerini rahat hissedebilecekleri ve fikirlerini çekinmeden açıklayabilecekleri bir ortamda, farklı zamanlarda bütün adaylarla ayrı ayrı yapılmıştır. Alıntılarda öğretmenlerin sadece formlara yazdıkları ve

söyledikleri kullanılmıştır. Görüşmeler 2012 Mart ayında araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Yapılan bu yarı-yapılandırılmış görüşme sırasında kayıt cihazına kaydedilen veriler transkript haline getirilmiştir. Transkriptler oluşturulurken adayların görüşmeler sorularına verdikleri cevapların bire bir yazımına özen gösterilmiştir. Ayrıca transkriptler yazıldıktan sonra kayıt cihazı kaydıyla aynı olup olmadıkları karşılaştırılmıştır. Daha sonra araştırmacılar tarafından transkriptlerde yazılı olan veriler ayrı ayrı analiz edilerek tematik kodlar oluşturulmuştur. Verilerden belirlenen ana temanın yanı sıra içerik analizi yapılarak alt temalar oluşturulmuştur. İçerik analizi yönteminde birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmekte ve okuyucunun anlayabileceği biçimde düzenlenerek yorumlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2004). Araştırmacıların yaptığı içerik analizden sonra belirledikleri ana tema ve alt temalar karşılaştırılarak “görüş birliği” ve “görüş ayrılığı” olanlar tartışılmış ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin içerik analizinde kodlama güvenilirlik hesaplaması için Miles ve Huberman’ın (1994) önerdiği; $Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)$ şeklindeki güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda kodlamaların güvenilirliği yüzde 83 olarak hesaplanmış ve ölçme aracının güvenilir olduğu kabul edilmiştir. Güvenirlik hesaplarının yüzde 70’in üzerinde çıkması, araştırma için güvenilir kabul edilmektedir (Miles ve Huberman, 1994). Kodlamalarda erkek öğretmen adaylarını E1, E2, E3... şeklinde, kadın öğretmen adayını da K1, K2, K3... şeklinde gösterilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, okul öncesi öğretmeni adaylarının Okul Öncesi Öğretmenliği Programı hakkındaki görüşlerinden elde edilen bulgular sunulmaktadır.

Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Meslek Bilgisi Derslerinin Etkiliğine İlişkin Görüşleri

Okul öncesi öğretmeni yetiştirme programında öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerine göre, okul öncesi öğretmeni yetiştirme programındaki meslek bilgisi derslerinin etkililik düzeyleri ve nedenleri incelenmektedir.

Tablo 1. Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Meslek Bilgisi Derslerinin Etkililik Düzeylerine Yönelik Görüşleri

ETKİLİLİĞİ YÜKSEK OLAN DERSLER		
Meslek Bilgisi Dersleri	f	Nedenleri
Öğretmenlik Uygulaması	18	Öğretmenlik mesleği ile ilgili bilgiler edinmesi, mesleki deneyim kazanılması, uygulama ve pratik yapılması, mesleği tanıma ve bilgilerimi uygulama imkanı sağlaması, meslek hayatına girişi sağlaması, uygulamaya yönelik olması
Okul	14	İfade gücünü arttırması, mesleki deneyim kazanılması, gözlem

Deneyimi		imkanının olması, uygulama ve pratik yapılması, alanla ilgili kullanışlı ve değerli bilgiler sağlanması, öğretmenlik mesleğinin öğretilmesi
Özel Eğitim	13	Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerle ilgilenme yöntemlerinin gösterilmesi, özel ilgiye ihtiyacı olan çocuklarla ilgili bilgi edinilmesi, farklı çocuklarla iletişimin öğrenilmesi, güncel hayatta ilişkilendirilebilen bir ders olması, hem meslek hem de günlük hayatta ihtiyaç olunan bilgileri sağlanması
Eğitim Psikolojisi	12	Öğretmen adaylarının ilgi alanlarının olması, insan psikolojisi hakkında bilgiler edinilmesi, kalıcı bilgiler edinilmesi, çocukları anlama yollarının öğrenilmesi, çocukların düşünce biçimleri ve gelişim düzeyleri hakkında bilgiler sağlanması
Rehberlik	8	Kalıcı bilgiler edinilmesi, KPSS konularına temel oluşturması, alanla ilgili kullanışlı ve değerli bilgiler sağlanması
Öğretim İlke ve Yöntemleri	7	Çocuklara neyi, nasıl ve niçin öğreteceğimizin işlenmesi, öğretmenlik mesleği ile ilgili yeni bilgiler edinilmesi, KPSS'ye yönelik bilgileri içermesi
Ölçme ve Değerlendirme	7	KPSS'ye hazırlık konusunda yararlı olması, alanla ilgili kullanışlı ve değerli bilgiler sağlanması
Eğitim Bilimine Giriş	6	Kalıcı ve kullanışlı bilgiler edinilmesi, KPSS konularına temel oluşturması, öğretmenlik mesleğinin temel dayanakları olması
Öğretim Tekn. ve Materyal Tasarımı	6	Çocukların yaratıcılıklarını, özgüvenlerini, dil becerilerini geliştirmenin yöntemlerinin öğrenilmesi, uygulamaya yönelik deneyim sağlanması, el becerileri ve yaratıcılığın gelişmesi
Sınıf Yönetimi	3	Kullanılacak yöntem ve tekniklerin öğrenilmesi ve bunların okul, sınıf şartları ile uygunluğunun tespiti
ETKİLİLİĞİ SINIRLI OLAN DERSLER		
Meslek Bilgisi Dersleri	f	Nedenleri
Öğretim Tekn. ve Materyal Tasarımı	13	Ders esnasında yeterince bilgi alışverişinin olmaması ve çalışmaların bireysel yapılması, Materyal Geliştirme dersi ile içeriğinin aynı olmasından kaynaklanan olumsuzluklar, ders içeriklerinin uygulama ile uyumsuzluğu, tasarlanan materyallerin öğrenciler tarafından değil değişik yerlerden alınan yardımlarla oluşturulması, öğretim üyesinin ders içeriğine hakim olmaması, Dersin içeriğinin uygulamaya geçirilememesi, öğrencileri geliştirememesi
Özel Öğretim Yöntemleri	9	Öğretim üyelerinin konu hakimiyetinin yetersiz olması, dersin içeriğinin uygulama ile çelişmesi, öğretim ilke ve yöntemleri dersi ile benzerlik göstermesi, ders kapsamında öğrenilen bilgilerin günlük hayatta yararlı olmaması
Türk Eğitim Sis. ve Okul Yön.	9	Öğretim yönteminin etkili olmaması, ders içeriğinin fazla ayrıntılı olması
Sınıf Yönetimi	7	Öğretim yönteminin etkili olmaması
Ölçme ve Değerlendirme	6	Ders içeriğinin gerçek hayatta kullanıma yönelik olmaması
Eğitim Bilimine Giriş	5	Öğretim üyelerinin ders esnasında pasif kalması, öğretim yönteminin uygun olmaması,
Öğretim İlke ve Yöntemleri	4	Kullanılan yöntemin ders içeriğine uygun olmaması

Eğitim 1 Derslerde kullanılan yöntemlerin etkili olmaması
Psikolojisi

Öğretmen adaylarına göre Meslek Bilgisi Derslerinden Öğretmenlik Uygulaması ve Okul Deneyimi derslerinin etkililiği yüksek olan dersler altında en çok frekansa sahip olması dikkat çekicidir. Uygulamaya dönük dersler öğretmen adayları tarafından önemli görülmektedir. Bu dersleri sırasıyla Özel Eğitim, Eğitim Psikolojisi ve Rehberlik dersleri takip etmektedir. Bu üç dersin öğretmen adayları tarafından önemli görülmesi eğitim sürecinin hedef kitlesi olan öğrenciye yönelik içeriklerin önemine vurgu yapmaktadır. Etkililiğinin yüksek olduğu belirtilen diğer meslek bilgisi derslerinin öğretim sürecine yönelik olduğu görülmektedir.

Etkililiğinin sınırlı olduğu yönünde görüş belirtilen meslek bilgisi derslerinin nedeni olarak dersi veren öğretim üyesinin etkili olmadığı şeklinde gerekçelendirilmektedir. Ayrıca Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi ders içeriğinin çok ayrıntılı olması, Özel Öğretim Yöntemleri ders içeriğinin uygulama sürecinde yararlı olmaması, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı dersinin uygulama sürecinde işlevsel olmaması nedenleri gerekçe olarak belirtilmektedir.

Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Alan ve Alan Eğitimi Derslerinin Etkililiğine İlişkin Görüşleri

Okul öncesi öğretmeni yetiştirme programında öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerine göre, okul öncesi öğretmeni yetiştirme programındaki alan ve alan eğitimi derslerinin etkililik düzeyleri ve nedenleri incelenmektedir.

Tablo 2. *Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Alan ve Alan Eğitimi Derslerinin Etkililik Düzeylerine Yönelik Görüşleri*

ETKİLİLİĞİ YÜKSEK OLAN DERSLER		
Alan ve Alan Eğitimi Dersleri	f	Nedenleri
Drama	20	Kişisel gelişime katkı sağlaması, etkili bir öğretim yönteminin olması, derslerin işlenişinde doğru yöntemlerin kullanılması, dersin uygulamalar yaparak işlenilmesi, meslek için gerekli bilgilerin öğrenilmesi
Anne-Çocuk Sağlığı ve İlk Yardım	18	İlkyardım ve kazalarla ilgili pratik bilgiler edinilmesi, uygulamada da kullanılabilir bilgiler öğrenilmesi, olası bir tehlikede yardımcı olma yöntemlerinin öğrenilmesi, meslek hayatında yararlı olacak bilgilerin edinilmesi ve kendi gelişimimize yardımcı olması, günlük hayatta gerekli olacak bilgileri içermesi
Müzik Eğitimi	14	Uygulamalı işlenen derslerin bizi aktifleştirmesi ve öğrenilen bilgilerin öğretmenlik mesleği için gerekliliği, meslek için gerekli bilgilerin öğrenilmesi, kullanılan yöntemlerin ders içeriklerine uygun olması, çocukların dikkatini çeken bir yöntem olması ve etkili kullanma yöntemleri

Görsel Sanatlar Eğitimi	12	Yeni bilgiler öğrenilmesi, uygulamalı işlenen derslerin bizi aktifleştirmesi, kullanılan yöntemlerin ders içeriklerine uygun olması
Çocukta Oyun Gelişimi	12	Birçok yeni oyun öğrenilmesi, dersin işlenişinde doğru yöntemlerin kullanılması, öğretmenlik mesleğine hazırlık olması
Yaratıcılık ve Geliştirilmesi	11	Meslek için gerekli bilgilerin öğrenilmesi, Uygulamada da kullanılabilen bilgilerin öğrenilmesi, Kullanılan yöntemlerin ders içeriklerine uygun olması ve yaparak-yaşayarak bilgi edinilmesi
Çocuk Ruh Sağlığı	10	Öğrenilen derslerin meslek hayatı için yararlı olacağı, kişisel gelişime katkı sağlaması ve yeni bilgiler öğrenilmesi
Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	10	Hem mesleki açıdan hem de günlük yaşantıda yararlı bilgiler edinilmesi, kullanılan yöntemlerin ders içeriklerine uygun olması, yeni oyunlar öğrenilmesi
Psikoloji	9	Meslek hayatında yararlı olacak bilgilerin edinilmesi, kendimizi tanımamıza yardımcı olması, çocukların gelişimlerinin öğrenilmesi, insan psikolojisini anlamaya yönelik bilgilerin öğretilmesi, kişisel gelişime katkı sağlaması
Erken Çocukluk Dönem. Gelişim	9	Meslek hayatında yararlı olacak bilgilerin edinilmesi, Olumlu katkıları olan ve yararlı bilgilerin öğretildiği bir ders olması
Materyal Geliştirme	8	Meslek hayatı için gerekli bilgilerin öğrenilmesi, ders içeriğinin etkili olması, uygulamalı işlenen derslerin bizi aktifleştirmesi
Okul Öncesi Eğitime Giriş	7	Temel ders olması, öğretmenlik mesleğine yönelik etkili bir içeriğinin olması
Fen Eğitimi	6	Öğrenilen derslerin meslek hayatında yararlı olacağı, uygun olması ile derslerin işlenişinde doğru yöntemlerin kullanılması, meslek hayatı için yararlı bilgiler vermesi
Çocuk Edebiyatı	5	Alanla ilgili bir ders olması
Anne-Çocuk Beslenmesi	5	Yemek listeleri hazırlamanın öğrenilmesi, yararlı bilgilerin öğretildiği ders olması, sağlıklı beslenme yollarının öğrenilmesi
Araştırma Projesi	3	Ders içeriğinin yararlı olması, kişisel gelişime katkı sağlaması
Matematik Eğitimi	2	Öğrenilen derslerin meslek hayatında yönelik olması,
İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	1	Çocukların gelişimlerini takip etmede kolaylık sağlaması
ETKİLİLİĞİ SINIRLI OLAN DERSLER		
Alan ve Alan Eğitimi Dersleri	f	Nedenleri
İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	23	Okul Öncesi Öğretmenliği için fazla ayrıntılı olması, faydalı olmayan bir ders olması, Fen Bilgisi Öğretmenliğine yönelik içeriğinin olması, ezbere dayalı bir ders olması, ders içeriğinin

		küçük çocuklarla ilgili olmaması
Matematik Eğitimi	10	İlköğretim Öğretmenliği Bölümüne uygun bir ders olması, Okul Öncesi Öğretmenliği ile ilişkilendirilmemesi
Fen Eğitimi	10	Fen etkinliklerinin öğretilmemesi, yanlış yöntemlerin kullanılması, uygulama yapılmaması
Araştırma Projesi	7	Seçmeli olması gereken bir ders olması, son sınıf öğrencileri için uygun bir ders olmaması, yanlış uygulamalar yapılması, lisans öğrencileri için fazla kapsamlı bir ders olması
Çocuk Edebiyatı	6	Hikaye, masal öğretilmemesi, yöntem olarak nasıl etkili kullanılabileceğinin gösterilmemesi
Yaratıcılık ve Geliştirilmesi	5	Öğretim üyesinin etkili olamaması, uygulama yapılmaması, öğrenci sayısının fazlalığı ve yöntem yanlışlığından kaynaklı etkili olamaması
Çocukta Oyun Gelişimi	4	Uygulama yapılmaması, yaratıcılığın eksik kalması
Görsel Sanatlar Eğitimi	3	Derste kullanılan yöntemin doğru olmaması
Materyal Geliştirme	3	Artık materyal kullanımı üzerine çalışılmaması
Müzik Eğitimi	3	Tek döneme indirilmesi gereken bir ders olması, flüt öğretiminin faydalı olmaması
Anne-Baba Eğitimi	3	Pratikte kullanılabilecek bilgileri içermemesi
Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	1	Uygulama eksikliği, öğretim üyesinin yetersiz kalması
Drama	1	Uygulama eksikliği, öğretim üyesinin yetersiz kalması

Öğretmen adaylarının etkililiğini yüksek olarak tanımladıkları Alan Eğitimi derslerinden Drama, Müzik Eğitimi, Görsel Sanatlar Eğitimi, Çocukta Oyun Gelişimi, Yaratıcılık ve Geliştirilmesi, Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi derslerinin daha çok frekansa sahip olduğu görülmektedir. Belirtilen derslerin öğrencinin farklı açılardan gelişimini ön plana alan dersler olması ve öğretmen adayları tarafından önemsenmesi dikkat çekicidir. Ayrıca Anne-Çocuk Sağlığı ve İlk Yardım ile Çocuk Ruh Sağlığı derslerinin sıralamada önlere olduğu görülmektedir.

Öğretmen adayları etkililiğini sınırlı olarak tanımladıkları Alan Eğitimi derslerinin öğretim elemanının etkili olamaması, dersin içeriği ile hedeflerinin örtüşmemesi, uygulama eksikliği olması, ders içeriğinin Okul Öncesi eğitim programı düzeyine göre olmaması ve fazla kapsamlı olması şeklinde gerekçelendirmektedirler.

K-25 kodlu öğretmen adayının görüşü şu şekildedir: “İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi, Yaratıcılık ve Geliştirilmesi, Matematik Eğitimi, Fen Eğitimi, Görsel Sanatlar Eğitimi, Materyal Geliştirme dersleri etkili işlenmeyen dersler arasındadır. İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi dersinde fazla ayrıntılara girilmesi ilerde yararlı olmayacak içeriğin işlenmesini sağlamıştır. Latincelerini

öğrenmeye çalışmak yerine Okul Öncesi Dönem ile de ilişkilendirilerek Türkçeleri öğretilmelidir.”

Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Genel Kültür Derslerinin Etkiliğine İlişkin Görüşleri

Okul öncesi öğretmeni yetiştirme programında öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerine göre, okul öncesi öğretmeni yetiştirme programındaki genel kültür derslerinin etkililik düzeyleri ve nedenleri incelenmektedir.

Tablo 3. *Okul Öncesi Öğretmeni Adaylarının Genel Kültür Derslerinin Etkililik Düzeylerine Yönelik Görüşleri*

ETKİLİLİĞİ YÜKSEK OLAN DERSLER		
Genel Kültür Dersleri	f	Nedenleri
Bilgisayar 1,2	18	Günlük yaşamda kullanılabilecek yararlı bilgileri içermesi, okul öncesi eğitimi için yararlı olması, günümüzde öğretmenlik için bilgisayar kullanımının zorunlu olması, günlük hayatla ilişkilendirilmesi
Etkili İletişim	16	İnsan ilişkilerine olumlu katkıları olan bir ders olması, temel becerileri geliştirmesi, çocuklarla ve velilerle iletişimin içerikte yer alması, uygulamalı olması, kişisel gelişime katkı sağlaması, iletişim engellerinin ve ben dilinin öğrenilmesi
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	10	Öğretim üyesinin etkili olması, içeriğin dikkat çekici olması
İstatistik	9	KPSS'ye yönelik hazırlık olması, ileri düzey matematik tekniklerinin öğretilmesi
Topluma Hizmet Uygulamaları	9	Girişkenliği arttırması, dersin sosyal kazanımlarının olması, topluma faydalı olmanın öğrenildiği bir ders olması, kişisel gelişime katkı sağlaması, uygulamalı olması
Türkçe	4	Dersin etkili işlenmesi, içeriğin Okul Öncesi Eğitimin amaçlarına uyması
Yabancı Dil	3	Okul Öncesi Eğitimde kullanılabilecek bilgileri içermesi
Eğitim Felsefesi	1	Program hakkında bilgi verilmesi
ETKİLİLİĞİ SINIRLI OLAN DERSLER		
Genel Kültür Dersleri	f	Nedenleri
Eğitim Felsefesi	15	Konuların ilgi çekici olmaması, ders işlenişinde kullanılan yöntemin yanlış olması, dersin fazla zorlaştırılması, içeriğin yetersiz olması, fazla teorik bir ders olması, dersin günlük hayatta yarar sağlamayacağı düşüncesi
Eğitim Sosyolojisi	15	Ezbere dayalı işlenmesi, içeriğin yetersiz olması, okul öncesi eğitimi ile ilgili konuların görülmemesi
Türk Eğitim Tarihi	12	Ezbere dayalı olması, dersin işleniş yönteminin yanlış olması, Türk Eğitim Sistemi dersi ile içeriğinin benzemesi, içeriğin net olmaması
Bilimsel Araştırma Yöntemleri	10	Yararlı bilgilerin verilmemesi, güncel hayatla ilişkilendirilmemesi, dersin zaman yönetiminin etkili bir şekilde yapılamaması, içeriğin alan için gerekli olmaması
Yabancı Dil	8	Seviyenin öğrenciler için fazla basit olması, alanla ilgili

		olmaması, ortaöğretimin tekrarı gibi olması
İstatistik	6	Dersin verimli işlenememesi, alana yönelik katkısının olmaması, dersin amacının verilememesi, okul öncesi eğitime uygun olmaması
Bilgisayar 1, 2	3	İçeriğin basit olması, tek dönem olması gereken bir ders
Topluma Hizmet Uygulamaları	3	Dersin yararlı olmaması
Türkçe	3	Basit-sıkıcı olması, içeriğin ortaöğretimden bir farkının olmaması

Okul Öncesi Öğretmeni adaylarına göre etkililiği yüksek olan dersler sırasıyla “Bilgisayar”, “Etkili İletişim”, “Atatürk İlke ve İnkılapları”, “İstatistik” ve “Topluma Hizmet Uygulamaları” dersleridir. Öğretmen adayları bilgisayar kullanabilmenin günümüzdeki önemini hatırlatmış ve öğretmenler için bir gereklilik olan bilgisayar kullanımının öğretildiği “Bilgisayar” dersi en etkili bulunmuştur. Ardından da insanlarla iletişim yollarının öğretildiği “Etkili İletişim” dersinden en fazla bahsedilmiştir.

K-8 kodlu öğretmen adayına göre kendisine katkı sağlayan Genel Kültür Dersleri şu şekildedir: *“Bilgisayar dersinin katkı sağladığını düşünüyorum. Günümüz koşullarında bir öğretmenin bilgisayarın yalnızca internet kullanımı için gerekli olmadığını, aynı zamanda derslerde kullanılacak birçok yöntemi içerisinde barındırdığını anlayabilmesi için önemli bir ders. Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin girişimciliğimizi artırma konusunda katkı sağladığını düşünüyorum.”*. Ayrıca; K-5 kodlu öğretmen adayının konu hakkındaki düşünceleri şu şekildedir: *“Bilgisayar ve Etkili İletişim dersleri bana katkı sağlamıştır. Bilgisayar dersinde okul öncesi eğitimde yararlanılabilecek birçok bilgi öğrenildi. Etkili İletişim dersinde ise, çocuklarla nasıl iletişim kurulması gerektiği etkili bir şekilde öğretildi.”*

Okul Öncesi öğretmen adayları “Eğitim Felsefesi”, ve “Eğitim Sosyolojisi” derslerinin etkililiğinin düşük olduğunu belirtmişlerdir. Ders içeriklerinin teorik olması ve güncel hayatla ilişkilendirilememesi gibi nedenlerden dolayı bu iki dersin geliştirilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir.

“Eğitim Felsefesi”, ve “Eğitim Sosyolojisi” derslerinin ardından “Türk Eğitim Tarihi”, “Bilimsel Araştırma Yöntemleri”, “Yabancı Dil” ve “İstatistik” dersleri etkililiği en düşük olan dersler arasındadır.

K-2 kodlu öğretmen adayının görüşü şu şekildedir: *“İstatistik, Eğitim Sosyolojisi, “Türk Eğitim Tarihi”, derslerinin katkı sağlamadığını düşünüyorum. Çünkü bu dersler, genel olarak ezbere dayalı ve çabuk unutilan derslerdir. Dolayısıyla bu derslerden beklenen verim sağlanamamıştır.”*. K-9 kodlu öğretmen adayının belirttiği kendisine katkı sağlamayan Genel Kültür dersleri nedenleri ile şu şekilde ifade etmiştir: *“Eğitim Felsefesi” ve “Eğitim Sosyolojisi” dersleri. Bu derslerin içeriği, diğer derslerin içine serpiştirilerek verilebilir, Örneğin, eğitim sosyolojisinde geçen fırsat ve imkan eşitliği konusu, okul öncesi eğitime giriş dersi kapsamına alınabilir.”*

TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretmen yetiştirme programları düzenlenirken belirlenen amaçlar öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerle ilgilidir. Yeterli donanımına sahip öğretmenler olmadan, eğitimin diğer alt bileşenleri olan öğretim programları, öğretim materyallerinin niteliği, fiziksel tesis ve donanım, teknolojik altyapı gibi faktörlerin etkinliği de önemli düzeyde olumsuz şekilde etkilemektedir. Belirtilen faktörlerin etkili şekilde değerlendirilmesi ve öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyebilmesi bilinçli ve donanımlı öğretmenler ile gerçekleşebilmektedir (TED, 2009). Bu anlamda geleceğin okul öncesi öğretmeni olacak öğretmen adaylarının Okul Öncesi Öğretmen Yetiştirme Programı hakkındaki görüşlerinin alındığı çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Okul Öncesi Eğitimi öğretmen adayları, Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştirme Programının uygulama boyutunda eksikliği olduğunu ve teorik içeriğin fazla olduğunu belirtmektedirler. Ders içeriklerinde eksikliklerin olduğu, alan derslerinin yetersiz olduğu, seçmeli derslerin ilgili Anabilim Dalı tarafından belirlenerek zorunlu olarak seçimin yaptırıldığı, derslerde kullanılan yöntemlerin uygun olmaması ve programın öğretmen adaylarını mesleğe yeterli düzeyde hazırlamadığı görüşündedirler.

Öğretmenlik mesleği açısından önemli olan; öğretmenin iyi bir şekilde yetiştiği alan bilgisi ve genel kültür içeriklerini öğrencilerine aktarabilecek pedagojik formasyon bilgisine sahip olması gerekmektedir (Büyükkaragöz, 1988). Bu açıdan, eğitim alanında hizmet veren üniversiteler, öğrencilerini konu alanı bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür alanlarında geliştirmek ve yeterli hale getirmek amacındadırlar (Şişman, 2009). Öğretmen adaylarının eğitim aldıkları üç ayrı alan üzerinden değerlendirme yapıldığında programın;

Meslek Bilgisi derslerinden uygulamaya dönük derslerin, öğrencinin özellikleri bilme, rehberlik etme ve yönlendirmeye dönük bilgi ve becerilerini geliştirmeye dönük derslerin ve öğretim sürecini etkin ve işlevsel kullanılması yönünde bilgi-beceri geliştirmeye dönük derslerin etkililiğinin yüksek olduğu görülmektedir. Meslek bilgisi derslerinden kendilerini geliştirdiği düşündükleri derslere olumlu yaklaşım gösteren öğretmen adaylarının etkililiğinin sınırlı olduğunu düşündükleri derslerde öğretim elemanı faktörü, ders içeriğinin ayrıntılı olması ve uygulama sürecine katkısının olmaması gerekçeleri ön plana çıkmaktadır.

Alan Eğitimi derslerinden okul öncesi öğrencilerinin farklı açılardan gelişimini sağlayacak bilgi-becerileri öğretmen adaylarına kazandırmaya yönelik olan derslerin etkililiği yüksektir. Öğretmen adaylarına göre etkililiği sınırlı olan derslere gerekçe olarak, öğretim elemanının etkili olamaması, ders içeriği ile hedeflerinin örtüşmemesi, uygulama eksikliği olması, ders içeriğinin Okul Öncesi eğitim programı düzeyine göre olmaması ve fazla kapsamlı olması belirtilmektedir.

Genel Kültür derslerinden Bilgisayar, Etkili İletişim, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, İstatistik, Toplum Hizmet Uygulamaları, Türkçe ve Yabancı Dil derslerinin öncelikli olması öğretmen adaylarının bilgiye ulaşma ve işleme, iletişim, uygulamaya dönük içeriklerine önem verdiklerinin göstergesidir. Etkililiğinin sınırlı olduğu düşünülen derslerde öğretim elemanı faktörü, içeriğin uygun olmaması, fazla teorik olması, öğretmen adayının seviyesine yönelik olmaması gibi nedenler öne çıkmaktadır. Durmuşoğlu da (2010) çalışmasında Eğitim İstatistiğine Giriş, Etkili İletişim Becerileri ve Bilimsel Araştırma Yöntemleri gibi bazı genel kültür derslerinin önemine vurgu yapmaktadır.

Bu değerlendirmeler doğrultusunda öğretmen adayları uygulamaya daha fazla ağırlık verilmesi, pratiğe dayalı derslerin programa eklenmesi, derslerde kullanılan öğretim yöntemlerin etkili olacak şekilde belirlenmesi, öğretim elemanlarının dersin sunuşu ve dersin içeriği hakkında daha donanımlı olması ve daha aktif olması yönünde önerilerde bulunmaktadırlar. Öğretmen adaylarının uygulamaya yönelik talepleri önemlidir. Bir uygulama okulunun olması, Öğretmenlik Uygulaması dersinin 3. sınıfta verilmesi, aile ile ilişkileri konu edilen bir dersin zorunlu ders olarak programa eklenmesi, güncel ve yeni yaklaşımların programa eklenmesi şeklindeki önerileri, mevcut programın öğretmen adaylarının mesleğe yönelik gelişmelerini bazı açılardan karşılamadığı sonucunu ortaya koymaktadır. Yılmaz, Koç, Gönen ve Üstün (2010) öğretmen adaylarının öğrenme ve gelişimi izleme ve değerlendirme ile aile ve toplumla işbirliği yapmada yetersiz olduklarını belirtmişlerdir. Okul öncesi eğitimi bölümlerinin değerlendirme ve aile ve toplumla işbirliği yapma konularında öğrencilerin kendilerini daha yeterli hissetmelerini sağlayacak eğitim ve öğretim ortamları oluşturmaları ve bu konuya daha fazla önem göstermeleri gerektiği ortaya çıkmaktadır. Yılmaz, Koç, Gönen ve Üstün (2010) bu durumu katılımcıların bu konudaki yetersizlikleri sınırlı uygulama saatlerinde aile ile karşılaşma, aileyi bilgilendirme ve aile eğitim programı uygulama şanslarının da çok düşük olması ile açıklamaktadırlar.

Öğretmen adayları öğretmen yetiştirme programında uygulamaya dönük içeriklerin önemine vurgu yaptıkları ve bunun programda bir eksiklik olarak görüldüğünü belirtmektedirler. Tuğrul ve diğerlerine göre (2010), öğretmen yetiştirme programlarının hizmet öncesi dönemde uygulama ağırlıklı olması öğretmen kalitesini doğrudan etkilemektedir. Aynı şekilde, Küçükoğlu ve Kızıldaş'ın (2012) Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye'deki okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırmalı analizinin yapıldığı çalışmaya göre, uygulamaya ve nitelikli öğretmen çalışmalarına ayrılan sürecin Türkiye'deki okul öncesi öğretmen yetiştirme programında yeterli olmayan bir etkinlik olduğu ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de diğer ülkelere göre uygulama açısından pek çok eksiklik yaşanmaktadır.

Öğretmen adaylarına göre alan çalışması faaliyetleri ve konuların verilmiş şekli yeterli görülmemektedir. Küçükoğlu ve Kızıldaş'ın (2012) yaptığı çalışmada bu sonucun tersi yönünde bir sonuca ulaşılmış ve Türkiye'de okul öncesi eğitim

programlarındaki alan çalışması faaliyetleri, ders sayısı çokluğu ve konuların verilmiş şekli yeterli olduğu belirtilmiştir.

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda Okul Öncesi Öğretmen Yetiştirme programının başarısında dersi veren öğretim elemanı etkisi öne çıkmaktadır. Bu alanda yaptıkları çalışmayla, Üstün, Erkan ve Akman (2004) öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının, en fazla ‘üniversitenin eğitim kadrosunun yeterliğinden’ etkilendiğini ifade etmektedirler. Ayrıca, Dereobalı ve Ünver (2009) Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği Anabilim dalı kadrolarında alan bilgisi derslerini okutma yeterliği olan eğitimcilerin bulunmasına vurgu yapmakta ve böylece derslerin alana özgü işlenme oranını yükseltebileceğini belirtmektedirler.

Tuğrul ve diğerlerine göre (2010) öğretmen adayların hizmet öncesinde daha çok kuramsal temelli dersler alması, eğitim fakültelerinin hızla yaygınlaşmasına paralel olarak öğretim elemanı sayısının ve niteliğinin aynı oranda gelişmemesi, özellikle küçük kentlerde öğretmen adayları için iyi örnek teşkil edecek yeterli sayıda uygulama okulu olmaması ve bunun gibi çeşitli sorunlar aday öğretmenlerin yetişmesindeki ciddi engeller olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak Okul Öncesi Öğretmen Yetiştirme programının tekrar gözden geçirilerek Meslek Bilgisi, Alan Eğitimi ve Genel Kültür derslerinin daha etkili ve işlevsel olacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Uygulanacak programın okul öncesi öğrencilerinin ihtiyaçları ve bu ihtiyaçları kısmen de olsa şekillendiren çevre ve teknoloji gereksinimlerine dayandırılarak güncellenmesi faydalı olacaktır. Programın içeriğinin okul öncesi öğretmeni olacak öğretmen adaylarının yeterlilikleri göz önüne alınarak belirlenmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Blank, J. (2010). Early childhood teacher education: historical themes and contemporary issues. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 31:4, 391-405.
- Büyükkaragöz, S. S. (1988). "Eğitimde öğretmenin rolü ve öğretmen tutumlarının öğrenci davranışları üzerindeki etkisi", *Milli Eğitim*, Sayı 137, Ankara.
- Cunningham, A. E., Zibulsky, J. ve Callahan, M.D. (2009). Starting small: Building preschool teacher knowledge that supports early literacy development. *Read Writ*, 22, 487-510.
- Dalbudak, Z. (2006) "Anaokulu Öğretmenlerinin Drama Etkinliklerini Kullanmaları Üzerine Bir Araştırma". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demiral, Ö. (1985). Okulöncesi dönem öğretmeninin yetiştirilmesi. *Ya-Pa 7. Okulöncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Seminerleri II. III*, Ya-Pa Yayınları: İstanbul.
- Dereobalı, M. ve Ünver, G. (2009). Okulöncesi öğretmenliği lisans programı Derslerinin öğretim elemanları tarafından genel bir bakış açısıyla değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10:3, 161-181.
- Durmuşoğlu, M. C. (2010). "Hacettepe üniversitesi okul öncesi eğitimi anabilim

- dalı lisans programı ve Adpu Mektebeqeder Pedaqokıka Kafedrası lisans programlarının karşılaştırılması”, *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II* 16–18 Mayıs 2010 – Hacettepe Üniversitesi, Beytepe-ANKARA
- Espinosa, L.M. (2002). High-quality preschool: why we need it and what it looks like. *National Institute for Early Education Research (NIEER): Preschool Policy Matters*, 1,1-10.
- Kandır, A. (2005). *Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitiminde Kaliteyi Belirleyen Ölçütler:Erken Çocukluk Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar*. Morpa Yayınları, İstanbul.
- Karagözoğlu, G. (2003). “Eğitim Sistemimizde öğretmen yetiştirme politikamıza genel bir bakış, Eğitimde yansımalar”, *VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*, Cumhuriyet Üniversitesi Kültür Merkezi.
- Küçükahmet, L. (2007). 2006-2007 yılında uygulanmaya başlanan öğretmen yetiştirme lisans programlarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203- 218.
- Küçüköğlü, A.ve Kızıldaş, E. (2012). Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırılması. *İlköğretim Online*, 11 (3), 660-670, 2012. [http://ilkogretim-online.org.tr_internet adresinden 28.04.2012 tarihinde edinilmiştir](http://ilkogretim-online.org.tr_internet_adresinden_28.04.2012_tarihinde_edinilmistir).
- Oğuzkan, Ş. ve Gürel, O. (1996). *Okul Öncesi Eğitim*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Oktay, A. (1999). *Yaşamın Sihirli Yılları. Okul Öncesi Dönem*. İstanbul, Epsilon Yayınları.
- Oktay, A. (2007). “ *Okul Öncesi Eğitimin Önemi Ve Yaygınlaştırılması* ”, *Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular*. İstanbul : Morpa Yayınları.
- Öztürk, D. S. G. (2008). Innovations in pre-school teacher education in Turkey. *Proceedings International Conference on Educational Sciences ICES’08*, Eastern Mediterranean University-Famagusta, North Cyprus.
- Patton, M. Q. (1987). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.
- Şişman, M. (2009). Öğretmen yeterlilikleri: Modern bir söylem ve retorik. *İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (3), 63-82.
- Tuğrul, B. ve Diğerleri (2010). “Okulöncesi öğretmenlik uygulamalarının verimliliğini artırma yönünde öğrenci, öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşlerinin incelenmesi”, *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II, 16–18 Mayıs 2010 – Hacettepe Üniversitesi, Beytepe-ANKARA*.
- Türk Eğitim Derneği [TED] (2009). *Öğretmen Yeterlilikleri: Özet Rapor*. TED: Ankara.
- Unutkan, Ö. P. (2006). *Okul Öncesinde İlköğretime Hazırlık*, İstanbul: Morpa Yayınları.
- Üstün, E., Erkan, S., ve Akman, B. (2004). Türkiye’de okulöncesi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 129-136.
- Yapıcı, M ve Ulu, F. B. (2010). İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin okul öncesi öğretmenlerinden beklentileri. *Kuramsal Eğitimbilim*, 3: 1, 43-55.
- Yapıcı, Ş. ve Yapıcı, M. (2004). “Öğretmen adaylarının Okul Deneyimi I dersine ilişkin görüşleri”, *İlköğretim- Online*, 3(2), 54-53, [Online]: [http://ilkogretim-online.org.tr adresinden 24 Nisan 2012 tarihinde edinilmiştir](http://ilkogretim-online.org.tr_adresinden_24_Nisan_2012_tarihinde_edinilmistir).
- Yıldırım, A.ve Şimşek, H. (2004) *Sosyal Bilimlerde Nüel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yılmaz, A., Koç, K., Gönen, M. ve Üstün, E. (2010). “Okul öncesi öğretmenliği mezunlarının alandaki bilgi, beceri ve yeterlilik düzeylerinin incelenmesi”, *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II, 16–18 Mayıs 2010 – Hacettepe Üniversitesi, Beytepe-ANKARA.*
- Zembat, R. (2007). *Okul Öncesi Eğitimde Nitelik. Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular.* İstanbul: Morpa Yayınları.

SUMMARY

Teachers play a leading role in transmission of cultural values of society to the younger generations, preparation individuals to social life, maintaining peace in society, the training of qualified manpower and the development of countries. Teacher education program and in-service program are effective elements for promoting teachers' development; on the other hand some problems can occur due to some deficiencies of these programmes. There is needed appropriate pre-school teacher education program, which is contemporary, innovative, constructive and dynamic, in order to prepare pre-service teachers in present-day conditions that changes parallel with the accumulation of knowledge and technology.

Pre-school education is an important educational period for children. The quality of pre-school education determines individuals' academic achievement and social development. This quality has to be parallel to the quality of the pre-school teacher education program. Because, as it mentioned above, teacher is a important factor in educational process. So pre-school teacher candidates are needed to get qualified and well organized education by pre-school teacher education program.

There are three content dimensions in pre-school teacher education program, Core Courses, Major Area Courses and General Cultural Courses. The balance of these courses should be well organized for teacher education. An effective teacher education program may have some lackings during the practice process. Getting the ideas of the pre-school teacher candidates may give some insights about the effective pre-school teacher education. So, this study enables us to see whether there are some problems or not on pre-school teacher education program.

The purpose of the study is to investigate the pre-school teacher candidates' opinions about the pre-school teacher education program. The opinion of teacher candidates about Pre-school Education Undergraduate Program, their suggestions about the efficiency and the performance of the program, and their course suggestions were revealed in the study.

The study is a descriptive study. While collecting data semi constructed and nondirective interview technique was used. The study was conducted with 30 pre-school teacher candidates who are student at Çanakkale Onsekiz Mart University during the academic year of 2011-2012.

It was found that there positive opinions such as the program is theoretically good and covers important courses. On the other hand, there are negative ones; the program has some deficiencies in practice, the courses' contents are imperfect, some courses do not contribute to pre-service teachers, and the major area courses courses are insufficient.

The Opinions of Pre-School Teacher Candidates About The Efficiency of Occupational Courses:

It was interesting that Teaching Practice and School Experience courses are considered the most efficient occupational courses. The courses including practice are stated as important by teacher candidates. These courses are

followed by the courses which are respectively Special Education, Educational Psychology and Guidance. The reason why these three courses are stated as important is because they are including ingredients toward the pre-school students. It was detected that the other occupational courses which are considered beneficial are toward teaching duration.

It was found that the courses considered useless is resulted from inefficient lecturers. In addition, Turkish Educational System and School Management course's ingredient is considered so exhaustive, Special Education, and Teaching Technologies and Material Development courses are considered useless in practice.

The Opinions of Pre-School Teacher Candidates About The Major Area Courses:

The courses that are considered more beneficial and so have more frequencies are Drama, Music Education, Visual Arts Education, Play Development in Children, Creativity and Its Development, Physical Education and Play Teaching. It is interesting that all of these courses take into account different parts of the child development. In addition to these courses Mother-Child Health and First Aid, and Child Spirit Health courses have high frequencies.

The Opinions of Pre-School Teacher Candidates About The Efficiency of General Culture Courses:

According to teacher candidates, efficient courses are respectively Computer, Effective Communication, Atatürk's Principles and Reforms, Statistics and Community Service Practices.

Teacher candidates have some suggestions through giving more weight to the application, adding practice-based courses to the program, determining the teaching methods effectively used in courses, academicians more active and more equipped in presentation and content of the course. Teacher candidates emphasized that the application based contents in teacher training program and this is a deficiency in the program.

Pre-school teacher training program should be reconsidered and Core Courses, Major Area Courses and General Cultural Courses should be arranged to be more effective and functional. It should be useful to update the program to be applied through the requirements and environmental and technological demands of pre-school students. The content of the program should be determined considering teacher candidates' proficiencies who are going to be pre-school teachers.